

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 5. 9. 2017 – 2. 10. 2017)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D./Mgr. Gabriela Píková
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris

Vyhlášené předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dlouhodobé ošetřovné)

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 310/2017 Sb. dne 19. 9 2017.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (valorizace pojistného placeného státem)

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 297/2017 Sb. dne 19. 9 2017.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 286/2017 Sb. dne 13. 9 2017.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon o zaměstnanosti (zaměstnávání OZP/rekvalifikace)

Sněmovní tisk: 1072

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 23. 3. 2017)

Stav projednávání: Prezident podepsal

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Jak jsme vás již informovali ve vydání Práce a mzdy č. 4/2017, cílem tohoto návrhu je zkvalitnění právní úpravy v následujících třech oblastech: (i) zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP), (ii) zprostředkování zaměstnání ze strany Úřadu práce ČR (ÚP ČR) a (iii) rekvalifikace.

Za nejzásadnější považujeme změny v oblasti zaměstnávání OZP, a sice (i) zpřísnění podmínek pro zaměstnavatele poskytující náhradní plnění, a to v podobě zavedení chráněného trhu práce, (ii) snížení limitu poskytování náhradního plnění a (iii) zvýšení státní podpory zaměstnávání OZP.

Rádi bychom v této souvislosti upozornili na to, že **1. října vstoupila v účinnost červencová novela zákona o zaměstnanosti** zákonem číslo 206/2017 Sb. Ta přinesla **elektronickou evidenci náhradního plnění**, která již byla spuštěna na integrovaném portále MPSV. Všichni dodavatelé náhradního plnění jsou povinni nejpozději **do 29. listopadu tohoto roku zaevidovat všechna plnění, která za tento kalendářní rok poskytl**, plnění poskytnutá od 1. října je pak třeba zaevidovat do 30 dnů od jejich zaplacení. V případě nesplnění této povinnosti hrozí, že nezaevidovaná plnění nebudou odběratelům uznána.

Požadovanými údaji jsou identifikační údaje odběratele, cena dodaných výrobků, služeb nebo zadaných zakázek bez DPH, datum dodání výrobků, služeb nebo realizace zakázek, číslo dokladu, na jehož základě byla dodávka uskutečněna, datum zaplacení odebraných výrobků, služeb nebo realizovaných zakázek a čtvrtletní přepočtený počet zaměstnanců, kteří jsou OZP. Za správnost vkládaných údajů ručí dodavatel náhradního plnění.

Zároveň je nutno upozornit, že údaj o výši limitu náhradního plnění a průběžném stavu jeho plnění je **veřejně přístupný**, proto doporučujeme si dodržení uvedeného limitu pečlivě hlídat.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon) a další zákony (transpoziciční novela)

Senátní tisk: 194

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 23. 12. 2015)

Stav projednávání: Senát – zařazeno k projednání

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

K projednání do Senátu se dostala novela antidiskriminačního zákona a dalších zákonů, jejichž prostřednictvím má být transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU o opatřeních, které mají usnadnit výkon práv pracovníků Unie a jejich rodinných příslušníků v souvislosti s jejich právem volného pohybu (dále jen „*Směrnice*“).

Ačkoliv základním právním předpisem, který upravuje práva pracovníků Unie a jejich rodinných příslušníků, je přímo aplikovatelné nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie (dále jen „*Nařízení*“), jsou vůči jiným státním příslušníkům stále uplatňovány rozdílné podmínky. Za účelem zlepšení situace byla přijata Směrnice, která cílí na větší informovanost pracovníků Unie a jejich rodinných příslušníků, ale i zaměstnavatelů a úřadů o právech a povinnostech souvisejících s volným pohybem. Pracovníci Unie a jejich rodinní příslušníci mají mít právo na ochranu před diskriminací **na základě své státní příslušnosti** ve vztazích vymezených Nařízením.

Směrnice je do našeho právního řádu transponována právě novelou antidiskriminačního zákona. K definici rovného zacházení a diskriminačních důvodů je **nově připojen výslovný odkaz na uvedené Nařízení**, aby bylo zřejmé, že diskriminací je jednání stanovené antidiskriminačním zákonem, ale také Nařízením, které **vymezuje jako diskriminační důvod státní příslušnost**. Zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti v jiných oblastech upraví jiné, zvláštní předpisy.

Navrhuje se i změna zákona o Veřejném ochránci práv, do něž se v této souvislosti vkládá **nová kompetence ve věci práva na volný pohyb** občanů Unie a jejich rodinných příslušníků. Ochránce tak bude mít možnost sledovat a podporovat právo volného pohybu jak v oblasti volného pohybu pracovníků, tak v oblasti volného pohybu ostatních občanů.

Účinnost zákona je navrhována na začátek příštího roku, tedy od 1. 1. 2018.

Následující přehled odpovídá stavu v době uzávěrky časopisu, vzhledem k volbám však návrhy nestihnou projít celým legislativním procesem.

Návrh zákona, kterým se mění zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony (koncepční novela)

Sněmovní tisk: 903

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 9. 9. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon o sociálních službách (příspěvek na péči)

Sněmovní tisk: 1081

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 30. 3. 2017)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2018

Návrh zákona, kterým se mění zákoník práce (karenční doba)

Sněmovní tisk: 744

Předkladatel: Senát (předložil PS dne 22. 3. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. měsíce po vyhlášení

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů trestných činů před neoprávněným postihem ze strany zaměstnavatele a o změně dalších souvisejících zákonů

Sněmovní tisk: 799

Předkladatel: poslanec Andrej Babiš (předložil

PS dne 29. 4. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. měsíce po vyhlášení (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dozor ÚP nad stavem/střízlivostí uchazeče o zaměstnání)

Sněmovní tisk: 892

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS

dne 19. 8. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2017

Návrh zákona, který se mění zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (zrušení minimálního vyměřovacího základu)

Sněmovní tisk: 979

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 2. 12. 2016)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2018

Návrh zákona, kterým se mění zákoník práce (ošetřovatelská dovolená)

Sněmovní tisk: 1008

Předkladatel: skupina poslanců (předložila PS dne 24. 1. 2017)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání

Sněmovní tisk: 1034

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 17. 2. 2017)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2018

Návrh zákona, kterým se mění zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a další související zákony (diferenciace sazeb pojistného na SZ)

Sněmovní tisk: 1096

Předkladatel: vláda (předložila PS dne 18. 4. 2017)

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 7. měsíce po vyhlášení (s výjimkami)

Návrh zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění

pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (zdravotní pojištění cizinců)

Stav projednávání: vláda

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2017 (s výjimkami)

Návrh vyhlášky MZ, kterou se mění vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o specifických zdravotních službách (posudková péče a pracovnělékařské služby)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení o stanovení druhů prací, které agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Původně navrhovaná účinnost: 1. 7. 2017

Návrh nařízení vlády o úpravě podmínek pro uplatnění dlužných mzdových nároků zaměstnanců zaměstnavatele v platební neschopnosti

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě (příplatky za práci ve ztíženém pracovním prostředí, zvláštní příplatky, valorizace stupnic platových tarifů – pracovníci ve zdravotnictví)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Dne 25. 9. 2017 vláda projednala **dvě nařízení upravující platové poměry zaměstnanců ve veřejných službách a správě**. Původně byl vládě předložen jediný návrh, a to návrh nového nařízení o platových poměrech ve veřejných službách a správě s navrhovanou účinností od 1. 1. 2018. Při jednání Koaliční rady dne 11. 9. však vyplynula potřeba upravit platové poměry některých zaměstnanců již s účinností od 1. 11. 2017, proto byl předložen i druhý návrh – na novelizaci stávajícího nařízení o platových poměrech ve veřejných službách a správě.

Návrh účinný od ledna příštího roku se vztahuje na **zaměstnance ve zdravotních službách**, jejichž platy jsou

hrazeny z veřejného zdravotního pojištění a jsou navázány na úhradovou vyhlášku, která se vydává vždy pro celý kalendářní rok. Proto k navýšení platových tarifů těchto zaměstnanců dojde až ve vazbě na vydání tohoto předpisu pro rok 2018, a to o 10 %. Dojde také k navýšení horní hranice rozpětí pro určení výše příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí a navýšení zvláštního příplatku.

Výše zvláštního příplatku se navrhuje stanovit stejně jako dosud v rozpětí, a to v pěti skupinách, odstupňovaných podle míry ztěžujících vlivů. Výši zvláštního příplatku v rámci rozpětí stanoveného pro příslušnou skupinu určí zaměstnanci podle konkrétních podmínek, za nichž je práce vykonávána, zaměstnavatel.

(K druhému předpisu níže.)

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě (příplatky za práci ve ztíženém pracovním prostředí, zvláštní příplatky, valorizace stupnic platových tarifů)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 11. 2017

Od 1. listopadu 2017 dostanou přidáno **zbylí zaměstnanci ve veřejné správě** (tedy mimo zaměstnance ve zdravotnictví), také o 10 %. Zvýšení se bude týkat asi 628 tisíc lidí, a to včetně zaměstnanců v sociálních službách nebo kultuře. Pedagogičtí zaměstnanci v regionálním školství dostanou přidáno dokonce 15 %.

Dojde také k 25procentnímu navýšení horní hranice rozpětí pro určení výše příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí a horních hranic rozpětí u skupin prací stanovených pro účely zvláštního příplatku.

Oba návrhy již byly vládou projednány, nikoliv však schváleny, proto vás budeme dále informovat.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 11. 2017 (s výjimkami)

Vzhledem k provázanosti systémů odměňování státních zaměstnanců a zaměstnanců ve veřejné správě je nutné **valorizovat i platové tarify státních zaměstnanců**.

Kromě valorizace platových tarifů státních zaměstnanců je účelem návrhu i zvýšení horní hranice zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí

o 25 %. Změny poté nabydou účinnosti ve dvou vlnách, a to od 1. 11. 2017 a od 1. 1. 2018 (platí pro lékaře orgánu sociálního zabezpečení nebo orgánu veřejného zdraví).

I tento návrh byl již vládou projednán, ale nebyl zatím schválen.

Návrh zákona o zpracování osobních údajů

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 25. 5. 2018

Návrh vyhlášky MPSV o závazném vzoru potvrzení o dočasně neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu a o závazném vzoru potvrzení o ošetření nebo vyšetření uchazeče o zaměstnání ve zdravotnickém zařízení

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Původně navrhovaná účinnost: 1. 10. 2017

Návrh vyhlášky MPSV o stanovení seznamu odvětví zaměstnání, která zahrnují činnosti závislé na ročním období

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Smyslem této vyhlášky je provedení komplexní úpravy sezónního zaměstnávání v souvislosti s povinností České republiky transponovat směrnici 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci (o transpoziční novele tzv. cizineckého zákona zákonem č. 222/2014 Sb., která zavádí vízum pro sezónní zaměstnance, jsme vás informovali ve vydáních Práce a mzdy č. 12/2015 a 9/2017).

Za činnost závislou na ročním období bude považována činnost, která je vázána na určitou roční dobu podle opakující se události nebo typu události na základě sezónních podmínek, v jejichž průběhu je potřeba pracovní síly podstatně větší než u běžného typu činností. Výběr samotných odvětví pak vychází z preambule 13 směrnice 2014/36/EU, neboť odvětví v ní uvedená plně korespondují s požadavky trhu práce České republiky.

Za odvětví zaměstnání, která zahrnují činnosti závislé na ročním období, se považují následující oddíly národního hospodářství:

- Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti,

- Lesnictví a těžba dřeva,
- Ubytování,
- Stravování a pohostinství,
- Sportovní, zábavní a rekreační činnosti.

Návrh vyhlášky byl již projednán Pracovní komisí Legislativní rady vlády, k jeho schválení však ještě nedošlo.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o pobytu cizinců na území České republiky a další související zákony (dlouhodobý pobyt za účelem hledání zaměstnání)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 4. 2018 (s výjimkami)

Návrh nařízení vlády o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2018 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2018 a o zvýšení důchodů v roce 2018

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Mezinárodní smlouvy

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Tuniskou republikou

Sněmovní tisk: 690

Stav projednávání: souhlas Parlamentu s ratifikací doručen prezidentovi

Doporučení Mezinárodní organizace práce č. 204 k přechodu z neformální do formální ekonomiky

Sněmovní tisk: 969

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády o katalogu prací ve veřejných službách a správě a nařízení vlády o katalogu správních činností

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Věcný záměr zákona o dobrovolnictví

Stav projednávání: vláda

Věcný záměr zákona o sociálních pracovnících

Stav projednávání: vláda

Návrh věcného záměru zákona o pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Stav projednávání: vláda

Věcný záměr zákona o sociálním podnikání

Stav projednávání: vláda

Státní úřad inspekce práce

Vysílání zaměstnanců z tzv. třetích států

Státní úřad inspekce práce se v rámci mimořádné kontroly zaměřil na oblast vysílání zaměstnanců z tzv. třetích států do České republiky. Protože při 48 kontrolách bylo odhaleno 97 lidí, kteří zde pracovali nelegálně, z nichž 96 byli cizinci ze třetích zemí vyslaní za prací do České

republiky z Polska, mají být tyto kontroly prováděny opakovaně.

Kontroly budou i nadále zaměřeny zejména na dodržování právních předpisů v oblasti zaměstnávání a zákoníku práce, bude tedy kontrolováno například pracovní povolení či způsob odměňování.

